

Szakmai beszámoló
dr. Herke Csongor

A téma címe: A büntetőeljárás egyszerűsítése és gyorsítása

A kutatás időtartama: 2002-2005

OTKA Nyilvántartási szám: F 037917

A 2005-ös évben mind a szűkebb kutatási területemen (a büntetőeljárás gyorsítása és egyszerűsítése), mind a komplex büntető eljárásjogi ismeretek terén fontos kutatómunkát végeztem.

Az év során lehetőségem nyílt több külföldi egyetemen is kutatómunkát végezni. Némelyiket az OTKA támogatásból finanszíroztam, más részüket a PTE, azon belül is az Állam- és Jogtudományi Kar fedezte. A külföldi kutatások (Pozsony, München, Vilnius, Graz, Prága, Firenze stb.) eredményeképpen igen gazdag anyag gyűlt össze az OTKA kutatáshoz.

A külföldön végzett kutatásnak konkrét eredményei is születtek, többek között ez tette lehetővé a 2005. évben megjelent 8 idegen nyelvű és egy magyar nyelvű tanulmány elkészítését. Ezek jó része közvetlenül a kutatási területhez kapcsolódik, más részük annak egyes részkérdéseit érinti.

Összességében a kutatást eredményesnek ítélem meg, különös tekintettel arra, hogy a fent említett tanulmányokon felül Gazdasági büntetőeljárás címmel egyetemi tananyagot is írtam (amely szintén nagyban koncentrált az egyszerűsítés és gyorsítás kérdéskörére).

Az elvégzett kutatómunka 2002. és 2005. között keletkezett eredményeit (annak témájára, a kutatás jellegére tekintettel) az alábbi csoportosításban részletezném:

I. Megjelent könyvek, könyvrészek:

1. Büntető eljárásjog. Felkészülést segítő kártyacsomag a büntető eljárásjog tanulásához. Dialóg-Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2005. 169 p.
2. Gazdasági büntetőeljárás. Egyetemi jegyzet. Pécs, 2005. 80 p.
3. Kriminálisztika tankönyv és atlasz. (Társszerzők: Tremmel Flórián, Fenyvesi Csaba) Dialóg-Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2005. 600 p.
4. Új magyar büntetőeljárás. (Társszerzők: Fenyvesi Csaba, Tremmel Flórián) Dialóg-Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2004. 688 p.
5. A letartóztatás elrendelésének feltételrendszere, különös tekintettel az alaki feltételekre. In: Tóth Mihály (szerk.): Büntető eljárásjogi olvasókönyv. Osiris Kiadó, Budapest, 2003. 270-281. o.
6. Az ártatlanul elszenvedett előzetes letartóztatással kapcsolatos kártalanítás feltételei, különös tekintettel a terhelt megtévesztő magatartására. In: Tóth Mihály (szerk.): Büntető eljárásjogi olvasókönyv. Osiris Kiadó, Budapest, 2003. 489-500. o.
7. Új magyar büntetőeljárás dióhéjban. (Társszerző: Hautzinger Zoltán). Pécs, 2003. 127 p.
8. A letartóztatás. Dialóg-Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2002. 367 p.
9. Büntető eljárásjog. Jogi szakvizsga jegyzet. Dialóg-Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001. 305 p. Második, átdolgozott kiadás: 2003. 398 p.

II. Megjelent tanulmányok:

II. 1. Idegen nyelven:

1. (Társszerző: Hautzinger Zoltán) Die Behörden im ungarischen Strafverfahren. In: Gál István László – Kóhalmi László (szerk.): Emlékkönyv Losonczy István professzor halálának 25. évfordulójára. Pécs, 2005. 145-155. o.

2. (Társszerző: Fenyvesi Csaba) The role of criminal recording in the criminalistics involving DNA database. In: Tremmel Flórián – Mészáros Bence – Fenyvesi Csaba (szerk.): Orvosok és jogászok a büntető igazságszolgáltatásban. Dezső László emlékkönyv. Pécs, 2005. 45-54. o.
3. Die Taktik der persönliche Freiheit begrenzenden Zwangsmassnahmen. In: Jurisprudencia. Kriminalistikos teorija ir nusikalstamų veikų tyrimas. Mokslo darbai 65 (57) tomas. Vilnius, 2005. 67-73. o.
4. Znaczenie analizy kodu DNA na węgrych. In: Rafał Cieśla (red.): Nauka wobec praxdy sądowej. Księga pamiątkowa ku czci profesora Zdzisława Kegla. Wrocław, 2005. 221-226. o.
5. Mediation and restorative justice. Jogelméleti Szemle, 2005/2. szám. Internetes elérhetősége: <http://jesz.ajk.elte.hu/herke22.html> (2005. 06. 20.)
6. Plea Bargaining as a Measure fort he Fight Against Organized Crime. In: Зборник радова. Collected papers. XXXIX, 1 (2005), Novi Sad, 2005. 189-200. o.
7. Der Kontakt des Verdächtigen mit seinem Verteidiger während der Untersuchungshaft. In: Ligeti Katalin (szerk.): Wiener A. Imre ünnepi kötet. KJK-KERSZÖV Kiadó, Budapest, 2005. 265-274. o.
8. Structure of the expertise on handwriting. In: Balogh Ágnes – Hornyák Szabolcs (szerk.): Tanulmánykötet Erdősy Emil professzor 80. születésnapja tiszteletére. PTE ÁJK Pécs, 2005. 171-175. o.
9. Die Bedeutung der DNA-Analyse in Ungarn. In: Kriminalistika ako teória, praktická veda a učebná disciplína. Bratislava, 2004. 140-144. o.
10. Die Beschleunigung des Strafverfahrens im ungarischen und im deutschen Recht – Eine vergleichende Analyse der Vorgerichtsstellung und des beschleunigten Strafverfahrens. In: Herke Csongor (szerk.): Jog és jogászok a 21. század küszöbén. A bűnügyi tudományok alszekció előadásainak szerkesztett változata. (Nemzetközi konferencia, Pécs, 2003. október 16.) PTE ÁJK Pécs, 2004. 101-110. o.
11. Untersuchungshaft – ohne Haftgrund. In: Gellér Balázs (szerk.): Györgyi Kálmán ünnepi kötet. KJK-KERSZÖV Kiadó, Budapest, 2004. 295-302. o.
12. Das Verfahren gegen einen abwesenden Beschuldigten in Ungarn. In: Emlékkönyv Irk Albert egyetemi tanár születésének 120. évfordulójára. Társszerkesztő Korinek László és Kóhalmi László. PTE ÁJK Pécs, 2004. 53-58. o.
13. Die Absprache im Spiegel der verfassungsrechtlichen Grundsätze. In: Emlékkönyv Ferencz Zoltán egyetemi adjunktus halálának 20. évfordulójára. Társszerkesztő Korinek László és Kóhalmi László. PTE ÁJK Pécs, 2004. 109-114. o.
14. Die Möglichkeiten der vereinfachten Beweisaufnahme in der Vorgerichtsstellung. In: 80 éve Pécssett. Jubileumi előadások a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán. PTE ÁJK Pécs, 2003. 16. o.
15. Die Absprache als ein Institut der Strafverfahrenserleichterung. In: Fenyvesi Csaba – Herke Csongor (szerk.): Emlékkönyv Vargha László egyetemi tanár születésének 90. évfordulójára. PTE ÁJK Pécs, 2003. 97-106. o.
16. The Modification of New Hungarian Criminal Procedure Code. Jogelméleti Szemle, 2002/4. szám. Internetes elérhetősége: <http://www.extra.hu/jesz/herke12.html> (2002. 12. 19.)
17. Die Perspektiven der Vereinfachung des ungarischen Strafverfahrens im Spiegel der Empfehlung des Europarates. In: Fenyvesi Csaba – Herke Csongor (szerk.): Tanulmányok Erdősy Emil professzor tiszteletére. PTE ÁJK Pécs, 2002. 74-87. o.
18. La nouva Legge XIX del 1998 sulla procedura penale della Repubblica di Ungheria. In: Berislav Pavisic – Davide Bertaccini: Le altre procedure penali. Torino, 2002. 439-444. o.

II. 2. Magyar nyelven:

1. (Társszerző: Takács István) A lefoglalás megszüntetésének egyes kérdései. In: Tóth Mihály – Gál István László (szerk.): Gazdasági büntetőjogi tanulmányok. Pécs, 2005. 144-164. o.
2. A letartóztatás fogyanatosításáról de lege ferenda. In: A bűnözés új tendenciái, a kriminálpolitika változásai Közép- és Kelet-Európában. Magyar Kriminológiai Társaság, Miskolc, 2004. 154-162. o.
3. Megjegyzések a büntető anyagi és eljárási kodifikációhoz. (Társszerző: Tremmel Flórián) In: A büntető törvénykönyv és a büntető eljárási törvény módosításának elméleti és gyakorlati kérdései. Károli Gáspár Református Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2003. 87-94. o.
4. Mediáció, helyreállító igazságszolgáltatás és büntetőpolitika. Belügyi Szemle, 2003/11-12. 51-61. o.
5. A sértett-terhelt mediáció szerepe a bűnmegelőzésben. In: Pécsi Határőr Tudományos Közlemények II. Tanulmányok a „Határország szerepe a bűnmegelőzésben” című tudományos konferenciáról. Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoportja, Pécs, 2003. 101-108. o.
6. A Határország büntető eljárásjogi szerepe a 2002. évi I. törvény tükrében. In: Pécsi Határőr Tudományos Közlemények I. Tanulmányok a „Határország és rendészet” című tudományos konferenciáról. Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoportja, Pécs, 2002. 154-159. o.
7. (Társszerző: Péter Iván) A rendőrségi fogdában fogva tartottak helyzete a Magyar Helsinki Bizottság tapasztalatai alapján. Belügyi Szemle 2002/2-3. 37-51. o.
8. Az előzetes letartóztatás elrendelése a terhelt várható magatartása alapján. Jogtudományi Közlöny, 2002/1. 13-26. o.

Az itt felsorolt tanulmányok egy része nem közvetlenül a kutatási témához kapcsolódik, ugyanakkor minden esetben kitértem az adott témának a kutatási területhez való kapcsolódási pontjaira. A megjelent tankönyveknél, jegyzetekenél pedig mindig kiemelt helyet foglalt el az eljárást gyorsító, egyszerűsítő intézmények elemzése.

Az eredeti munkaterv szerint 2006. évben kell sort keríteni egy összefoglaló monográfia elkészítésére. Ez várhatóan 2006. év végén fog megjelenni és a kutatási területnek megfelelően a büntetőeljárás gyorsítása, azon belül is különösen a vádalkus eljárás a témája.